

ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЕ И ПРИКЛАДНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ: СОВРЕМЕННЫЕ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ РЕШЕНИЯ И ПОДХОДЫ

Сборник материалов I-й Международной
научно-практической конференции

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУЧАСНІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ ТА ПІДХОДИ

Збірник матеріалів I-ї Міжнародної
науково-практичної конференції

27 – 28 октября 2016 года
Баку – Ужгород – Дрогобыч

27 – 28 жовтня 2016 року
Баку – Ужгород – Дрогобыч

Национальная академия наук Азербайджана
Институт философии (Азербайджан)
ГВУЗ «Ужгородский национальный университет» (Украина)
Дрогобычский государственный педагогический университет
имени Ивана Франко (Украина)
Національна академія наук Азербайджана
Інститут філософії (Азербайджан)
ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна)
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (Україна)

**ФУНДАМЕНТАЛЬНЫЕ И ПРИКЛАДНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ:
СОВРЕМЕННЫЕ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ
РЕШЕНИЯ И ПОДХОДЫ**
Сборник материалов I-й Международной
научно-практической конференции

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ:
СУЧАСНІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ РІШЕННЯ ТА ПІДХОДИ**
Збірник матеріалів I-ї Міжнародної
науково-практичної конференції

Баку – Ужгород – Дрогобыч
Посвіт, 2016
Баку – Ужгород – Дрогобыч
Посвіт, 2016

*Рекомендовано Ученым советом
Национальной Академии Наук Азербайджана
(протокол № 10 от 20 октября 2016 года)*

УДК 001.89(477+479.24)(08):005.745
ББК 94.3
Ф 94

Ф 94 **Фундаментальные и прикладные исследования: современные научно-практические решения и подходы: сборник материалов I-й Международной научно-практической конференции** / [редакторы-составители А. Душный, М. Махмудов, В. Ильницкий, И. Зимомя]. – Баку – Ужгород – Дрогобыч : Посвит, 2016. – 372 с.

ISBN 978-617-7401-47-5

В сборнике опубликованы статьи участников I-й международной научно-практической конференции «Фундаментальные и прикладные исследования: современные научно-практические решения и подходы». В материалах раскрываются вопросы философии, педагогики, психологии, истории, искусствоведения, языкознания и литературоведения, физической культуры и спорта, биологии, экологии и охраны окружающей среды, туризмоведения, краеведения.

Издание адресовано научным работникам, преподавателям и студентам высших учебных заведений.

УДК 001.89(477+479.24)(08):005.745
ББК 94.3

Редакционная коллегия:

Душный А.И. – кандидат педагогических наук, доцент, член-корреспондент Международной академии наук педагогического образования (Украина);

Жигайло О.О. – кандидат психологических наук, доцент (Украина);

Зимомя И.Н. – доктор филологических наук, профессор (Украина);

Ильницкий В.И. – доктор исторических наук, доцент (Украина);

Мамедзаде И. – доктор философских наук, профессор ИФ НАН (Азербайджан);

Махмудов М. – доктор философии, ведущий научный сотрудник ИФ НАН (Азербайджан);

Медведьк Ю.Э. – доктор искусствоведения, профессор (Украина);

Мустафаев А. – доктор философских наук, профессор ИФ НАН (Азербайджан);

Пагута М.В. – кандидат педагогических наук, доцент (Украина);

Тагиев А. – главный научный сотрудник ИФ НАН (Азербайджан).

Рецензенты:

Скотна Н.В. – доктор философских наук, профессор, ректор Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко (Украина).

Бунияззаде Т. – академик, действительный член Национальной Академии Наук Азербайджана.

© Национальная Академия Наук Азербайджана, 2016

© Дрогобычский государственный педагогический университет имени Ивана Франко, 2016

© Душный А., Махмудов М.,

Ильницкий В., Зимомя И., 2016

© Посвит, 2016

ISBN 978-617-7401-47-5

from a language course, typically in order to function more effectively in his/her professional life [4, 3]. Understanding the learner's field will help a teacher prioritize the key notions and methods to include in the course, specify the goals of the course.

Needs analysis is fundamental to all ESP teaching, though the majority of language teachers should think about the needs of the students, and try to adapt their teaching methods accordingly. The difference between General English courses and ESP training is in the possibility to design a specific syllabus, produce the special materials, not only use a coursebook.

Thus, it is proposed in a British Council's coursebook to divide the students' needs into three categories: personal, learning, and professional ones [3, 7]. It may be described as follows:

- 1) personal needs – personality, wants, education, motivation, age, cultural background;
- 2) learning needs – learning styles, previous learning experience, available time;
- 3) professional needs – job, specialized training, professional profile, functions and duties, etc.

Speaking about personal needs, a teacher should remember that there are different individuals with their own identity and beliefs about language learning. Learning styles reflect different preferences of visual, auditory or kinaesthetic activities. Professional needs may be learned by examining the professional lexis of the students, genres necessary in their work, etc.

There are various ways of researching the students' field and conducting needs analysis: watching professionals in action, speaking to professionals, workplace tours, questionnaires, studying textbooks, internet materials, face-to-face or written interviewing, surveying, and others.

The issue under discussion is of great importance and needs further development. As various job-related situations determine different types of language learning styles, it is important to obtain relevant data of the learners' needs.

REFERENCES

1. Програма з англійської мови для професійного спрямування // Колектив авторів: Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок, В. О. Іваніщева, Л. Й. Клименко, Т. І. Козимирська, С. І. Кострицька, Т. І. Скрипник, Н. Ю. Тодорова, А. О. Ходцева. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.
2. Course and Syllabus Design in ESP: Needs Analysis // Certificate in Vocational English Language Training (CiVELT): Coursebook. – Module 13. – British Council. – 2014/2017. – 7 p.
3. Language Learning in ESP: Understanding Needs // Certificate in Vocational English Language Training (CiVELT): Coursebook. – Module 9. – British Council. – 2013/2017. – 10 p.
4. The Language of ESP: Understanding Your Learner's Field // Certificate in Vocational English Language Training (CiVELT): Coursebook. – Module 8. – British Council. – 2013/2017. – 15 p.

Наталія РАШКІ
(Ужгород, Україна)

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАНУ «ТАЄМНИЙ САД» Ф.Г. БЕРНЕТ ТА ЇХНЄ ВІДТВОРЕННЯ В ПЕРЕКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ Н. РИМСЬКОЇ

Художній переклад – це вид літературної діяльності: твір, створений однією мовою, відтворюють іншою. Однак художній переклад і мову пов'язує не лише комунікативна функція, а й естетична, оскільки слово – це «першоелемент» літератури. Унікальність художнього перекладу полягає в тому, що оригінал може бути перекладений безліч разів і кожен наступний переклад відрізнятиметься від попереднього [3, 150].

Художні твори, розраховані на дитячу аудиторію, є цікавим об'єктом перекладознавчого дослідження, адже в них за скромністю мовного оформлення приховані пласти глибинних смислів, відображення яких потребуватиме від перекладача творчого підходу [4, 89].

Пильну увагу питанням дитячої літератури та її перекладу приділили такі дослідники, як У. Баран, М. Бережна, А. Мануїлова, З. Шавіт, Г. Клінберг, Т. Пууртінен, Е. О'Салліван, К. Райс, Р. Ойттінен та інші.

Ф. Г. Бернет опублікувала низку творів для дорослої аудиторії, проте завдяки трьом романам «Маленький лорд Фаунтлерой» (1886), «Маленька принцеса» (1905) і «Таємний сад» (1911), написаних для дітей, вона стала відомою на увесь світ [6, 7].

Твори Ф. Г. Бернет давно увійшли до класики юнацької літератури. Властиво, усі «дитячі» твори авторки є справжньою школою любові – і то не лише для дітей та підлітків, але й для дорослих. Діти у її книгах долають непростий шлях і відкривають для себе зовсім не дитячі істини про те, що світ можна змінити лише змінивши себе. Твори перекладені багатьма мовами світу, за їхніми мотивами створено театральні вистави. Однак, українська дитяча аудиторія познайомилась з українським перекладом твору лише в 2010 році (видавництво «Свічадо», Львів) [1, 6–7].

Оскільки роман Ф. Г. Бернет «Таємний сад» адресований для дітей молодшого шкільного віку, головними умовами хорошого перекладу є структурна простота (зручність для читання), гармонія між малюнком і текстом, легкозрозумілість, збереження форми та насичена мова [2, 2].

Цікавою особливістю тексту перекладу Н. Римської є наявність значної кількості слів зі зменшено-пестливими суфіксами, причому використання саме таких конотативно маркованих лексем не зумовлене текстом оригіналу:

– «*She had a little thin face and a little thin body, thin light hair and a sour expression*» [5, 2].

– «*Уявіть лишень худорляве насуплене дівча, хворобливе й неприступне на вигляд, з ріденьким руським волоссячком та безживним восковим личком – оце і була Мері*» [1, 8].

Можливо, перекладач використала цей метод, щоб уподібнити твір до української фольклорної традиції, а також зробити образи героїв більш цікавими для сприймання.

Яскравість образної системи твору досягається завдяки використанню стилістичних засобів, зокрема епітетів, порівнянь, метафор, фразеологічних зворотів. Відтак, Н. Римська відтворює їх за допомогою еквівалентних або близьких за формою стилістичних засобів українською мовою. Мова досліджуваного твору є яскраво-метафоричною, багатою на художні засоби образності, у тому числі створені за допомогою різноманітних лексичних засобів. Однак наочним є той факт, що серед засобів образності переважають порівняння, які є легшими для сприйняття дітьми та є більш предметними порівняно з іншими засобами образності.

– «*She heard something rustling on the matting and when she looked down she saw a little snake gliding along and watching her with eyes like jewels*» [5, 6].

– «*Рантом Мері почула якийсь шурхіт на циновці. Вона глянула вниз і побачила маленьку зміюку з блискучими мов намистинки очима*» [1, 12].

Переклад ідіом становить певні труднощі, адже не завжди у мові наявні відповідники тієї чи іншої ідіоми. У таких випадках перекладач змушений відтворювати значення описово, що інколи призводить до втрати образності. Однак Н. Римській при перекладі ідіом вдалось віднайти подібні відповідники в українській мові, що допомогло передати текст оригіналу повною мірою:

– *Tha' an' me are a good bit alike,*» he said. «*We were cut out of th' same cloth. We're neither of us good lookin' an' we're both of us as sour as we look. We've got the same nasty tempers, both of us, I'll warrant*» [5, 23].

«Та ми з тобою з одного тіста зліплені. Все набурмосені, невдоволені, все світ нам не милій. Яке їхало, таке здибало» [1, 45].

Проаналізувавши роман «Таємний сад» Ф. Г. Бернет, можна відзначити, що твір є достатньо наповнений стилістичними засобами. Це викликано певною мірою орієнтацією на дитячу аудиторію. Найпоширенішими стилістичними засобами тут виступають порівняння, фразеологізми, ідіоми та інші. Відтак можна стверджувати: при відтворенні таких стилістичних засобів, як порівняння, ідіоми, перекладач зуміла підібрати коректні відповідники в українській мові, тим самим їй вдалось зберегти та відтворити усю забарвленість та насиченість мови оригіналу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бернет Ф. «Таємний сад» / Ф. Бернет [з англ. пер. Н. Римська]. – Львів : Свічадо, 2010. – 288 с.
2. Крисало О. Особливості перекладу повісті Е. Б. Вайта «Павутиння Шарлотти» («Charlotte's Web») українською та російською мовами / О. Крисало // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – 2013. – Вип. 9. – С. 44–52.
3. Потапова А. Дитяча література: підходи та критерії перекладу / А. Потапова // Вісник Житомирського державного університету. Філологічні науки. – 2010. – Вип. 49. – С. 193–197.
4. Ребрій О. Творчі виміри перекладу дитячої літератури / О. Ребрій // Філологічні трактати. – 2012. – Т. 4. – № 2. – С. 89–94.
5. Burnett F. «The secret garden» / F. H. Burnett. – London : Heinemann, 1911. – 384 p.
6. Gymnich M. A Hundred Years of The Secret Garden / M. Gymnich, I. Lichterfeld. – Goettingen : Bonn University Press, 2012. – 190 p.

Світлана РОШКО
(Ужгород, Україна)

ПОРІВНЯЛЬНА ФРАЗЕОЛОГІЧНА СИНТАКСЕМА У СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНІЙ СТРУКТУРІ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ

Лексичне багатство мови, рівень її розвитку і досконалості, її неповторність, оригінальність і самобутність залежать від різноманітності виражальних засобів, якими багата дана мова. «Фразеологічний фонд мови – ось те живе і невичерпне джерело, яке забезпечує збагачення літературної мови новими виражальними засобами. Вплив цього джерела надає мові яскравих рис національного характеру, неповторного колориту» [8, 64]. І серед величезної кількості фразеологізмів, якими багата наша мова, окреме місце займають фразеологічні порівняння, які «характеризуються семантичною злитістю компонентів, цілісністю значення й автоматичним відтворенням у мовленні» [7, 78].

Фразеологічні порівняння, як і взагалі фразеологічні одиниці, вживаються з одним якимсь значенням, виражають одне поняття, як наприклад: **Ходить, як з хреста знятий...** (О. Гончар) – тобто *блідий, знесилений, змарнілий*; ... її *чорні очі оббігли блискавкою хату* (О. Кобилянська) – тобто *блискавично, швидко, різко* і под. Взагалі порівняння-фразеологізми у межах простого речення є своєрідними синонімами до окремих слів, але значення їх більш виразне і образне на відміну від окремих слів.

За своїм значенням порівняння фразеологізми виражають одне поняття, становлять неподільне ціле, тому вони близькі до лексичної одиниці, але одночасно вони є і граматич-

Шевчук М. А. С. Макаренко – видатний випускник Полтавського учительського інституту.....	231
Шувалова О., Брескіна Л. Фундаменталізація методичної системи навчання інтернет-програмування майбутніх учителів інформатики.....	233
Яковлева В. Формування життєвої компетентності випускників інтернатних закладів: напрямки наукового пошуку.....	235
Ярема Т. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів.....	237

ПСИХОЛОГІЯ

Гальченко В. Формування психологічної готовності майбутніх педагогів дошкільної освіти до співпраці з сім'ями, які потрапили у складні життєві обставини	239
Метелєва Е. Експансія культурології неоглобалізма	240
Мусаєва Т. Формирование духовной культуры студентов	241
Расулова Е. Память как элемент культурной традиции.....	244
Шатинська О. Становлення копінг-поведінки в дошкільному віці в умовах сімейного стресу	246

ТУРИЗМОЗНАВСТВО. КРАЄЗНАВСТВО

Габчак Н. Міні-скульптури як цікаві туристичні об'єкти в розвитку міського туризму (на прикладі м. Ужгород)	248
Гришко С., Стецишин М., Жуков Д. Ландшафтно-екологічний аналіз Старобердянського лісового масиву як ліскокультурного ландшафту Південного степу України	249
Данилюк В. Особливості розвитку та використання потенціалу історико-культурної спадщини Закарпаття в туризмі.....	251
Ільницький В. Використання військово-патріотичного туризму як чинник збереження національної пам'яті	252
Кочан В. Туристичний маршрут як мікро-туристський просторовий кластер у формуванні бренду дестинації як одиниці кластера (на прикладі Великоберезнянського району Закарпатської області).....	254
Лакомова О. Туристичні ресурси Криворізького індустріального регіону	257
Пригара О. Освітньо-виховний потенціал екологічного туризму.....	259

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ

Гутей А. Проблема формування здорового способу життя сучасної молоді.....	262
Ковальчук О., Непша О., Суханова Г., Ушаков В. Основні чинники, які визначають зміст професійно-прикладної фізичної підготовки студентів вищих навчальних закладів.....	263
Коверза О. Загальні вимоги до техніки спортивного плавання.....	265
Новза-Федюк Д. Тренувальний процес в бойовому гопаку та його вплив на здоров'я людини.....	268
Абдуллаєв А., Ребар І. Особливості відбору спортсменів з вільної боротьби	269
Ярема В., Туваков А. Вплив рухової активності на здоров'я людини.....	271

ФІЛОЛОГІЯ

Мовознавство

Агакишиєв А. Некоторые вопросы языковых и стилистических особенностей СМИ (по материалам СМИ Азербайджана).....	274
Велиева Г. Сохранение диалектных особенностей в чужой языковой среде	277
Вереш М. Термінологічне гніздо як прояв системності німецьких християнсько-богословських термінів	279
Глуцук-Олея Г. Живання експлетивного заперечення в окличних реченнях (на матеріалі іспанської мови)	280